

Kommunledningsförvaltningen
Elin Stom

2023-12-20

Dnr KS 2023-917

Kommunstyrelsen

Övergångsrestriktioner - ökat förtroende för offentlig verksamhet, yttrande till Finansdepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas enligt Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut.

Ärende

Linköpings kommun har beretts möjlighet att yttra sig över remissen Övergångsrestriktioner - ökat förtroende för offentlig verksamhet. Vid en övergång från en anställning i offentlig verksamhet till privat verksamhet kan intressekonflikter uppstå. Intressekonflikter kan uppstå redan under tiden i den offentliga anställningen när en anställd fått ett erbjudande om en anställning eller ett uppdrag inom privat verksamhet. Det kan då finnas risk för att arbetstagaren inte bibehåller sin objektivitet vid utförandet av sitt arbete och att dennes beslutsfattande påverkas på ett otillbörligt sätt. Intressekonflikter kan även uppstå efter att arbetstagaren lämnat den offentliga arbetsgivaren och övergått till en ny privat arbetsgivare. Det kan då finnas risk för att personen missbrukar information, kunskap eller kontakter med tidigare arbetskamrater på ett sätt som kan leda till positiv särbehandling av den nya arbetsgivaren. Den skada som kan uppstå vid intressekonflikter kan utgöras av såväl ekonomisk skada som förtroendeskada för det offentliga.

Det övergripande syftet med en reglering om övergångsrestriktioner är att motverka korruption och stärka allmänhetens förtroende för offentlig verksamhet.

Föreslagen lagstiftning innebär att den som omfattas av bestämmelserna i samband med en övergång till och vid utövandet av ett nytt uppdrag eller en ny anställning, eller i samband med etablering av näringsverksamhet, alltid ska sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för offentlig verksamhet eller otillbörlig fördel för någon enskild eller för att allmänhetens förtroende för offentlig verksamhet skadas. Det innebär vidare att innan den som omfattas av lagen börjar ett nytt uppdrag eller en ny anställning i annan än offentlig verksamhet, eller etablerar näringsverksamhet, ska anmäla detta till sin arbetsgivare, eller för vissa yrkeskategorier till en särskild nämnd, som kan fatta beslut om eventuella

övergångsrestriktioner. De övergångsrestriktioner som kan meddelas är karens eller ämnesrestriktion, eller en kombination av dessa. Med karens avses i denna lag att en person inte får påbörja ett nytt uppdrag eller en ny anställning i annan än offentlig verksamhet, etablera näringsverksamhet eller ha kontakter av annat än praktisk natur med den framtida uppdragsgivaren eller arbetsgivaren. Med ämnesrestriktion avses i denna lag att en person inom ramen för ett nytt uppdrag, en ny anställning eller en ny näringsverksamhet, inte får befatta sig med vissa särskilt angivna frågor eller områden. Den som omfattas av eventuella övergångsrestriktioner kan ha rätt till ersättning under den tid personen på grund av övergångsrestriktionerna inte kan tillträda det nya uppdraget eller den nya anställningen eller återuppta en tidigare bedriven näringsverksamhet.

Föreslagen lagstiftning är tvingande för statsråd, statssekreterare och den som innehar en ordinarie anställning som chef för en förvaltningsmyndighet under regeringen med förordnande för bestämd tid. Lagen omfattar även den som innehar eller har avslutat en anställning vid en förvaltningsmyndighet under regeringen med villkor om övergångsrestriktioner enligt denna lag.

För kommuner, regioner och kommunalförbund är bestämmelserna i lagen frivilliga på så sätt att det är upp till varje kommun, region och kommunalförbund att fatta beslut om att lagen ska tillämpas i verksamheten om så önskas. Ett sådant beslut kan omfatta även verksamhet som bedrivs i kommunala företag för vilka kommunen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande.

Eftersom bestämmelserna inte är tvingande för kommunen, utan endast utgör ett möjligt verktyg för kommunen i arbetet mot korruption och för ökat förtroende för kommunen föreslår kommunledningsförvaltningen kommunstyrelsen att lämna yttrande som tillstyrker promemorians förslag.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Övergångsrestriktioner - ökat förtroende för offentlig verksamhet, yttrande till Finansdepartementet, 2023-12-20

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Under 2018 infördes en lag för att motverka intressekonflikter vid statsråds och statssekreterares övergångar till annan än offentlig verksamhet (restriktionslagen). Lagen innebär i korthet att om ett statsråds eller en statssekreterares övergång till arbete i den privata sektorn kan medföra risk för ekonomisk skada för staten, otillbörlig fördel för någon enskild, eller att allmänhetens förtroende för staten skadas så kan personen meddelas restriktioner i form av karens eller ämnesrestriktion i som längst tolv månader. Med karens avses att personen får vänta viss tid med att påbörja det nya arbetet. Den som meddelats ämnesrestriktion får i sitt nya arbete inte under viss tid befatta sig med en viss typ av frågor.

Nu aktuell utredning har haft i uppdrag att utvärdera nu gällande restriktionslag samt ta ställning till om personkretsen bör utvidgas.

Samråd

Samråd har hållits med Förhandlingsenheten och Ekonomistaben som inte har något att erinra mot förslaget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Finansdepartementet